

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)
της 13ης Ιουνίου 2006*

Στην υπόθεση T-153/03,

Inex SA, με έδρα το Bavegem (Βέλγιο), εκπροσωπούμενη από τον T. van Innis,
δικηγόρο,

προσφεύγουσα

κατά

Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), εκπροσωπούμενου αρχικώς από τους U. Pfléghar και G. Schneider, στη συνέχεια δε από τους Schneider και A. Folliard-Monguiral,

καθού,

αντίδικος κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ) και παρεμβαίνουσα ενώπιον του Πρωτοδικείου

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

Robert Wiseman & Sons Ltd, με έδρα τη Γλασκώβη (Ηνωμένο Βασίλειο), εκπροσωπούμενη από τον A. Roughton, barrister,

με αντικείμενο προσφυγή ασκηθείσα κατά της αποφάσεως του δευτέρου τμήματος προσφυγών του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), της 4ης Φεβρουαρίου 2003 (υπόθεση R 106/2001-2), σχετικά με διαδικασία ανακοπής μεταξύ της Inex SA και της Robert Wiseman & Sons Ltd,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. Pirrung, A. W. H. Meij και I. Pelikánová, δικαστές,
γραμματέας: C. Kristensen, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη το δικόγραφο της προσφυγής που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 18 Απριλίου 2003,

έχοντας υπόψη τα υπομνήματα αντικρούσεως που η προσφεύγουσα και το Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ) κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου αντιστοίχως στις 4 και 12 Σεπτεμβρίου 2003,

κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 7ης Σεπτεμβρίου 2005,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Την 1η Απριλίου 1996, η παρεμβαίνουσα κατέθεσε αίτηση καταχώρισεως κοινοτικού σήματος στο Γραφείο Εναρμόνισης στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ) (στο εξής: Γραφείο), βάσει του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), όπως έχει τροποποιηθεί.
- 2 Το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση είναι το ακόλουθο εικονιστικό σημείο:

- 3 Τα προϊόντα για τα οποία ζητήθηκε η καταχώριση υπάγονται στις κλάσεις 29, 32 και 39 του Διακανονισμού της Νίκαιας σχετικά με την κατάταξη των προϊόντων και των υπηρεσιών για την καταχώριση σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί, και αντιστοιχούν, για καθεμία από τις κλάσεις αυτές, στην ακόλουθη περιγραφή:

- κλάση 29: «Γάλα, ροφήματα γάλακτος, γαλακτοκομικά προϊόντα, κρέμα γάλακτος και γιαούρτι»
  - κλάση 32: «Μπύρες· ύδατα μεταλλικά και αεριούχα και άλλα ποτά μη οιοπνευματώδη· ποτά και χυμοί φρούτων· σιρόπια και άλλα παρασκευάσματα για ποτά»
  - κλάση 39: «Παραλαβή, παράδοση, διανομή και μεταφορά εμπορευμάτων οδικώς».
- 4 Στις 27 Οκτωβρίου 1997, η αίτηση καταχώρισεως δημοσιεύθηκε στο *Δελτίο κοινοτικών σημάτων* αριθ. 25/97.
- 5 Στις 22 Ιανουαρίου 1998, η προσφεύγουσα άσκησε ανακοπή, βάσει του άρθρου 42 του κανονισμού 40/94, κατά της ως άνω αιτήσεως καταχώρισεως κοινοτικού σήματος, επικαλούμενη το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94.
- 6 Η ανακοπή στηριζόταν στο προγενέστερο εικονιστικό σήμα αριθ. 580 538, που καταχωρίστηκε στις χώρες της Benelux στις 17 Οκτωβρίου 1995 για προϊόντα υπαγόμενα στις κλάσεις 29 και 30 κατά την έννοια του διακανονισμού της Νίκαιας και το οποίο αναπαράγεται κατωτέρω:

- 7 Η ανακοπή αφορούσε τμήμα των προϊόντων που καλύπτονται από το προγενέστερο τμήμα, ήτοι τα προϊόντα «Γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα», και στρεφόταν κατά των προϊόντων «Γάλα, ροφήματα γάλακτος και γαλακτοκομικά προϊόντα» τα οποία αφορούσε η αίτηση καταχωρίσεως. Απαντώντας στις παρατηρήσεις της παρεμβαίνουσας, η προσφεύγουσα διευκρίνισε ότι η ανακοπή στρεφόταν κατά του συνόλου των προϊόντων της κλάσης 29 που αναφέρονται στην αίτηση καταχωρίσεως σήματος, συμπεριλαμβανομένων των προϊόντων «κρέμα γάλακτος και γιαούρτι».
- 8 Με απόφαση της 29ης Νοεμβρίου 2000, το τμήμα ανακοπών απέρριψε την ανακοπή λόγω του ότι τα επίμαχα σημεία ήσαν αρκούντως ανόμοια ώστε να μην υπάρχει κίνδυνος συγχύσεως.
- 9 Στις 22 Ιανουαρίου 2001, η προσφεύγουσα άσκησε προσφυγή ενώπιον του Γραφείου, βάσει των άρθρων 57 έως 62 του κανονισμού 40/94, κατά της αποφάσεως του τμήματος ανακοπών.
- 10 Με απόφαση της 4ης Φεβρουαρίου 2003 (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), το δεύτερο τμήμα προσφυγών του Γραφείου απέρριψε την προσφυγή. Το τμήμα προσφυγών ανέφερε ότι υφίσταντο σημαντικές οπτικές διαφορές μεταξύ των επίμαχων σημάτων. Θεώρησε ωστόσο ότι τα επίδικα σήματα παρουσίαζαν μια εννοιολογική ομοιότητα, καθόσον υποδήλωναν αμφότερα την ιδέα μιας αγελάδας. Η ομοιότητα αυτή, λόγω του ότι αφορούσε ένα όχι ιδιαίτερα διακριτικό στοιχείο για τα σχετικά προϊόντα, δεν θεωρήθηκε επαρκής ώστε να μπορεί να συναχθεί η ύπαρξη κινδύνου συγχύσεως. Έτσι, παρά το γεγονός ότι τα δύο σήματα προσδιόριζαν πανομοιότυπα προϊόντα, το τμήμα προσφυγών κατέληξε στην απουσία κινδύνου συγχύσεως.

Τα αιτήματα των διαδικών

11 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση,
- να καταδικάσει το Γραφείο στα δικαστικά έξοδα.

12 Το Γραφείο ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει την προσφυγή,
- να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

13 Η παρεμβαίνουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει την προσφυγή,
- να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα της παρεμβαίνουσας.

Σκεπτικό

- 14 Η προσφεύγουσα προβάλλει ένα μοναδικό λόγο, που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94.

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 15 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι το τμήμα προσφυγών δεν έλαβε υπόψη τον κανόνα της αλληλεξάρτησης μεταξύ της ομοιότητας των σημάτων και της ομοιότητας των προϊόντων και υπηρεσιών, τον οποίο συνήγαγαν οι αποφάσεις του Δικαστηρίου της 29ης Σεπτεμβρίου 1998, C-39/97, Canon (Συλλογή 1998, σ. I-5507), και της 22ας Ιουνίου 1999, Lloyd C-342/97, Schuhfabrik Meyer (Συλλογή 1999, σ. I-3819), και σύμφωνα με τον οποίο ένας χαμηλός βαθμός ομοιότητας μεταξύ των προσδιοριζομένων προϊόντων ή υπηρεσιών μπορεί να αντισταθμιστεί από έναν υψηλό βαθμό ομοιότητας μεταξύ των επίμαχων σημάτων και αντιστρόφως.
- 16 Περαιτέρω, το τμήμα προσφυγών δεν έλαβε υπόψη τον κανόνα σύμφωνα με τον οποίο η συνολική εκτίμηση της ομοιότητας των επίμαχων σημείων πρέπει να στηρίζεται στη συνολική αντίληψη που παράγουν τα σημεία αυτά, λαμβανομένων υπόψη των διακριτικών και κυρίαρχων στοιχείων τους και του γεγονότος ότι ο μέσος καταναλωτής σπανίως έχει τη δυνατότητα να προβαίνει σε άμεση σύγκριση των σημάτων, από τα οποία συγκρατεί μόνο μια ατελή εικόνα. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει συναφώς ότι το τμήμα προσφυγών έπρεπε να θεωρήσει ότι ο κίνδυνος συγχύσεως μεταξύ των επίμαχων σημείων ήταν αυξημένος λόγω του ότι τα σχετικά προϊόντα απευθύνονταν στο ευρύ κοινό.
- 17 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται επιπλέον ότι το τμήμα προσφυγών υπέπεσε σε αντίφαση, αφενός, διαπιστώνοντας ότι η εικονιστική πτυχή του σήματος του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση και το οποίο απεικονίζει ένα δέρμα αγελάδας ήταν

πανομοιότυπη με το κυρίαρχο στοιχείο του προγενεστέρου σήματος και, αφετέρου, θεωρώντας ότι τα επίμαχα σήματα είχαν σημαντικές οπτικές διαφορές. Το τμήμα προσφυγών θα έπρεπε, κατά την προσφεύγουσα, να τονίσει την ύπαρξη οπτικής ομοιότητας μεταξύ των δύο αυτών σημάτων, το ένα εκ των οποίων αποτελείται αποκλειστικά από το κυρίαρχο στοιχείο του άλλου.

- 18 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, τέλος, ότι το κυρίαρχο στοιχείο του προγενεστέρου σήματος είναι κατ' ανάγκη διακριτικό, λόγω του ότι το ένα από τα σήματα αποτελείται αποκλειστικά από το εν λόγω στοιχείο. Συναφώς, στις χώρες της Benelux, το κυρίαρχο στοιχείο του προγενεστέρου σήματος είναι διακριτικό, εφόσον η συσκευασία του είναι η μόνη, στις χώρες αυτές, που φέρει την ασπρόμαυρη παράσταση δέρματος αγελάδας ως κυρίαρχο στοιχείο. Απαντώντας στις γραπτές ερωτήσεις που έθεσε το Πρωτοδικείο, καθώς και κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα διευκρίνισε ότι η παρεμβαίνουσα, στον βαθμό που δεν αμφισβήτησε ότι το προγενέστερο σήμα ήταν το μοναδικό, στις χώρες της Benelux, που χρησιμοποιούσε το σχέδιο ενός δέρματος αγελάδας ως κυρίαρχο στοιχείο, δέχθηκε σιωπηρώς ότι το στοιχείο αυτό ήταν διακριτικό. Το Πρωτοδικείο θα παραβίαζε την αρχή της ελευθέρως διαθέσεως του αντικειμένου της δίκης αν έθετε εν αμφιβόλω τη διαπίστωση αυτή. Η προσφεύγουσα τονίζει επίσης ότι το κυρίαρχο στοιχείο του σήματός της δεν μπορεί παρά να είναι διακριτικό, αν ληφθεί υπόψη ο πολύ ανταγωνιστικός χαρακτήρας της αγοράς.
- 19 Το Γραφείο και η παρεμβαίνουσα αμφισβητούν την επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 20 Κατά το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94, κατόπιν ανακοπής του δικαιούχου προγενέστερου σήματος, σήμα δεν γίνεται δεκτό για καταχώριση εάν, λόγω του ταυτοσήμου του ή της ομοιότητας με το προγενέστερο σήμα και του ταυτοσήμου ή της ομοιότητας των προϊόντων ή των υπηρεσιών που

προσδιορίζουν τα δύο σήματα, υπάρχει κίνδυνος συγχύσεως του κοινού της εδαφικής περιοχής στην οποία απολαύει προστασίας το προγενέστερο σήμα. Ο κίνδυνος συγχύσεως περιλαμβάνει και τον κίνδυνο συσχετίσεως με το προγενέστερο σήμα. Εξάλλου, δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 2, στοιχείο α, του κανονισμού 40/94, ως «προγενέστερα σήματα» νοούνται τα σήματα που έχουν καταχωρισθεί σε κράτος μέλος και των οποίων η ημερομηνία καταθέσεως είναι προγενέστερη αυτής της αιτήσεως για καταχώριση κοινοτικού σήματος.

- 21 Κατά πάγια νομολογία, συνιστά κίνδυνο συγχύσεως το ενδεχόμενο να θεωρήσει το κοινό ότι τα σχετικά προϊόντα ή οι σχετικές υπηρεσίες προέρχονται από την ίδια επιχείρηση ή, ενδεχομένως, από συνδεδεμένες μεταξύ τους οικονομικώς επιχειρήσεις [βλ. αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 23ης Οκτωβρίου 2002, T-6/01, *Matratzen Concord κατά ΓΕΕΑ — Hukla Germany (MATRATZEN)*, Συλλογή 2002, σ. II-4335, σκέψη 23, και της 3ης Ιουλίου 2003, T-129/01, *Alejandro κατά ΓΕΕΑ — Anheuser-Busch (BUDMEN)*, Συλλογή 2003, σ. II-2251, σκέψη 37].
- 22 Ο κίνδυνος συγχύσεως στην αντίληψη του κοινού πρέπει να εκτιμάται συνολικά, ανάλογα με τον τρόπο με τον οποίο τα επίμαχα σημεία και τα οικεία προϊόντα ή οι οικείες υπηρεσίες υποπίπτουν στην αντίληψη του ενδιαφερομένου κοινού, λαμβανομένων υπόψη όλων των σχετικών παραγόντων της συγκεκριμένης περιπτώσεως [βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 22ας Ιουνίου 2004, *Ruiz-Picasso κ.λπ. κατά ΓΕΕΑ — DaimlerChrysler (PICARO)*, T-185/02, Συλλογή 2004, σ. II-1739, σκέψη 50].
- 23 Η συνολική αυτή εκτίμηση λαμβάνει υπόψη, μεταξύ άλλων, το πόσο γνωστό είναι το σήμα στην αγορά, καθώς και τον βαθμό ομοιότητας των σημάτων και των προσδιοριζόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών. Συναφώς, προϋποθέτει μια ορισμένη αλληλεξάρτηση μεταξύ των παραγόντων που λαμβάνονται υπόψη, οπότε ένας χαμηλός βαθμός ομοιότητας μεταξύ των προσδιοριζόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών μπορεί να αντισταθμιστεί από έναν υψηλό βαθμό ομοιότητας μεταξύ των σημάτων, και αντιστρόφως (βλ. προπαρατεθείσες αποφάσεις *Canon*, σκέψη 17, και *Lloyd Schuhfabrik Meyer*, σκέψη 19).

- 24 Επιπλέον, ο τρόπος με τον οποίο ο μέσος καταναλωτής του επίμαχου είδους προϊόντος ή υπηρεσίας προσλαμβάνει τα σήματα έχει καθοριστική σημασία για την εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως. Ο μέσος όμως καταναλωτής προσλαμβάνει κανονικά ένα σήμα ως ένα όλον και δεν προβαίνει σε εξέταση των διαφόρων λεπτομερειών του (βλ. προπαρατεθείσες αποφάσεις του Δικαστηρίου της 11ης Νοεμβρίου 1997, C-251/95, SABEL, Συλλογή 1997, σ. I-6191, σκέψη 23, και Lloyd Schuhfabrik Meyer, σκέψη 25). Στο πλαίσιο της συνολικής αυτής εκτίμησης, ο μέσος καταναλωτής των οικείων προϊόντων θεωρείται ότι έχει τη συνήθη πληροφόρηση και ότι είναι ευλόγως προσεκτικός και ενημερωμένος. Πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι το επίπεδο της προσοχής του μέσου καταναλωτή είναι δυνατόν να μεταβάλλεται αναλόγως της κατηγορίας των σχετικών προϊόντων ή υπηρεσιών (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Lloyd Schuhfabrik Meyer, σκέψη 26).
- 25 Εν προκειμένω, η ομοιότητα των προϊόντων που προσδιορίζονται από τα επίμαχα σήματα δεν αμφισβητείται από τους διαδίκους. Υπό συζήτηση τίθεται μόνον το ζήτημα αν ορθώς το τμήμα προσφυγών θεώρησε ότι τα επίμαχα σήματα ήσαν αρκούντως όμοια ώστε να μη δημιουργείται κίνδυνος συγχύσεως.

Επί της ομοιότητας των σημείων

- 26 Η συνολική εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως πρέπει, όσον αφορά την οπτική, φωνητική ή εννοιολογική ομοιότητα των επίμαχων σημείων, να στηρίζεται στη συνολική εντύπωση που προκαλούν τα σημεία αυτά, λαμβανομένων υπόψη, μεταξύ άλλων, των διακριτικών και κυρίαρχων στοιχείων τους [βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Οκτωβρίου 2003, T-292/01, Phillips-Van Heusen κατά ΓΕΕΑ — Pash Textilvertrieb und Einzelhandel (BASS), Συλλογή 2003, σ. II-4335, σκέψη 47, και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία].

- 27 Κατά πάγια εξάλλου νομολογία, μπορούν να θεωρηθούν παρεμφερή ένα σύνθετο σήμα και ένα άλλο σήμα, το οποίο είναι πανομοιότυπο ή παρόμοιο προς ένα από τα στοιχεία που αποτελούν το σύνθετο σήμα, αν το στοιχείο αυτό είναι το κυρίαρχο στοιχείο στη συνολική εντύπωση που προκαλεί το σύνθετο σήμα. Τούτο συμβαίνει οσάκις το εν λόγω στοιχείο μπορεί να κυριαρχεί στην εικόνα του σήματος αυτού την οποία διατηρεί στη μνήμη του το ενδιαφερόμενο κοινό, οπότε όλα τα υπόλοιπα στοιχεία από τα οποία αποτελείται το σήμα είναι αμελητέα στο πλαίσιο της συνολικής εντύπωσης που προκαλεί το σήμα αυτό [βλ. προπαρατεθείσες αποφάσεις του Πρωτοδικείου MATRATZEN, σκέψη 33, και της 4ης Μαΐου 2005, T-359/02, Chum κατά ΓΕΕΑ — Star TV (STAR TV), Συλλογή 2005, σ. II-1515, σκέψη 44]. Ωστόσο, η προσέγγιση αυτή δεν σημαίνει ότι πρέπει να λαμβάνεται υπόψη μόνον ένα από τα στοιχεία που αποτελούν το σύνθετο σήμα και να συγκρίνεται με ένα άλλο σήμα. Αντιθέτως, η σύγκριση αυτή πρέπει να γίνεται με εξέταση των επίμαχων σημάτων, στο πλαίσιο της οποίας έκαστο θεωρείται ως σύνολο (προπαρατεθείσα απόφαση MATRATZEN, σκέψη 34).
- 28 Εν προκειμένω, επίμαχα είναι, αφενός, ένα σήμα που αποτελείται από ένα μοναδικό στοιχείο το οποίο, λαμβανομένων υπόψη των προϊόντων τα οποία προσδιορίζει, θα προσληφθεί ως η παράσταση ενός δέρματος αγελάδας και, αφετέρου, ένα προγενέστερο σύνθετο σήμα το οποίο αποτελείται από εικονιστικά και λεκτικά στοιχεία. Τα εικονιστικά στοιχεία του προγενεστέρου σήματος αποτελούνται από την ασπρόμαυρη παράσταση ενός δέρματος αγελάδας που καλύπτει τη συσκευασία, μια απλοποιημένη μορφή χόρτου στο κάτω μέρος του κουτιού, ένα αγρόκτημα με ένα μικρό κόκκινο αχυρώνα στο επάνω μέρος του κουτιού, καθώς και τον τυποποιημένο γραμμωτό κώδικα κοντά στο κάτω μέρος του κουτιού. Τα λεκτικά στοιχεία του προγενεστέρου σήματος είναι οι λέξεις «inex», «halfvolle melk» και η συντομογραφία «UHT — e 1L».
- 29 Δεδομένου ότι η φωνητική ομοιότητα των επίμαχων σημάτων δεν τίθεται εν αμφιβόλω στη συγκεκριμένη περίπτωση, θα εξεταστούν μόνον η οπτική και η εννοιολογική ομοιότητα.

— Επί της οπτικής ομοιότητας

- 30 Επιβάλλεται κατ' αρχάς η διαπίστωση ότι το σχέδιο που πρέπει να γίνει αντιληπτό ως δέρμα αγελάδας αποτελεί το μοναδικό στοιχείο του σήματος του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση.
- 31 Όσον αφορά το προγενέστερο σήμα, το σχέδιο του δέρματος αγελάδας καλύπτει πλήρως τη συσκευασία του προϊόντος και κυριαρχεί στην οπτική εντύπωση που προκαλεί το σήμα, όπως διαπίστωσε το τμήμα προσφυγών στη σκέψη 21 της προσβαλλόμενης απόφασης. Το σχέδιο αυτό αποτελεί συγκεκριμένα ένα έντονο στοιχείο του προγενεστέρου σήματος.
- 32 Συναφώς, το επιχείρημα του Γραφείου ότι ο χαμηλού βαθμού διακριτικός χαρακτήρας του σχεδίου του δέρματος αγελάδας εμποδίζει το να μπορεί να θεωρηθεί το σχέδιο αυτό ως κυρίαρχο στοιχείο δεν μπορεί να γίνει δεκτό σε κάθε περίπτωση. Ναι μεν ισχύει κατά πάγια νομολογία ότι, κατά γενικό κανόνα, το κοινό δεν θα θεωρήσει ένα περιγραφικό στοιχείο, που αποτελεί τμήμα ενός συνθέτου σήματος, ως το διακριτικό και κυρίαρχο στοιχείο της συνολικής εντύπωσης που προκαλείται από το σήμα αυτό [βλ. προπαρατεθείσες αποφάσεις του Πρωτοδικείου BUDMEN, σκέψη 53, και της 6ης Οκτωβρίου 2004, T-117/03 έως T-119/03 και T-171/03, New Look κατά ΓΕΕΑ — Naulover (NLSPORT, NLJEANS, NLACTIVE και NLCollection), Συλλογή 2004, σ. ΙΙ-3471, σκέψη 34], πλην όμως ο περιορισμένος διακριτικός χαρακτήρας ενός στοιχείου κάποιου συνθέτου σήματος δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκην ότι το στοιχείο αυτό δεν μπορεί να είναι κυρίαρχο, εφόσον, λόγω ιδίως της θέσης του στο σημείο ή των διαστάσεών του, μπορεί να επιβληθεί στην αντίληψη του καταναλωτή και να φυλαχθεί στη μνήμη του [βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση του Πρωτοδικείου της 13ης Ιουλίου 2004, T-115/02, AVEXH κατά ΓΕΕΑ — Ahlers (a), Συλλογή 2004, σ. ΙΙ-2907, σκέψη 20].
- 33 Πρέπει ωστόσο να τονισθεί ότι, δεδομένου ότι η σύγκριση μεταξύ σημάτων πρέπει να στηρίζεται στη συνολική εντύπωση που αυτά προκαλούν, λαμβανομένου υπόψη, μεταξύ άλλων, του διακριτικού χαρακτήρα των στοιχείων τους σε σχέση με τα

οικεία προϊόντα ή υπηρεσίες, δεν αρκεί, για να γίνει δεκτή η ύπαρξη ομοιότητας μεταξύ σημάτων, το γεγονός ότι ένα στοιχείο που επιβάλλεται στην οπτική εντύπωση ενός σύνθετου σήματος είναι πανομοιότυπο ή παρόμοιο με το μοναδικό στοιχείο του άλλου σημείου. Αντιθέτως, πρέπει να συναχθεί η ύπαρξη ομοιότητας όταν, θεωρούμενη στο σύνολό της, η εντύπωση που προκαλεί ένα σύνθετο σήμα κυριαρχείται από ένα από τα στοιχεία του, έτσι ώστε τα λοιπά στοιχεία που συνθέτουν το σήμα αυτό να φαίνονται αμελητέα στην εικόνα του εν λόγω σήματος που το ενδιαφερόμενο κοινό κρατά στη μνήμη του, σε σχέση με τα προσδιοριζόμενα προϊόντα ή τις προσδιοριζόμενες υπηρεσίες.

- 34 Εν προκειμένω, ναι μεν το σχέδιο του δέρματος αγελάδας αποτελεί στοιχείο που επιβάλλεται στην οπτική εντύπωση του προγενεστέρου σήματος, πλην όμως επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το στοιχείο αυτό έχει, εν προκειμένω, περιορισμένο διακριτικό χαρακτήρα.
- 35 Προκειμένου να εκτιμηθεί ο διακριτικός χαρακτήρας ενός στοιχείου που συνθέτει ένα σήμα, πρέπει να εκτιμηθεί η κατά το μάλλον ή ήττον μεγάλη ικανότητα του στοιχείου αυτού να συμβάλλει στον προσδιορισμό των προϊόντων ή των υπηρεσιών για τα οποία καταχωρίστηκε το σήμα ως προερχομένων από συγκεκριμένη επιχείρηση και συνεπώς να διακρίνει τα εν λόγω προϊόντα ή υπηρεσίες από εκείνα άλλων επιχειρήσεων. Κατά την εκτίμηση αυτή, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, ιδίως, οι συμφυείς ιδιότητες του επίμαχου στοιχείου σε σχέση με το αν το στοιχείο αυτό στερείται ή όχι κάθε διακριτικού χαρακτήρα όσον αφορά τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τις οποίες καταχωρίστηκε το σήμα (βλ., κατ' αναλογία, προπαρατεθείσα απόφαση Lloyd Schuhfabrik Meyer, σκέψεις 22 και 23).
- 36 Εν προκειμένω όμως, πρέπει να τονιστεί ότι, λαμβανομένων υπόψη των οικείων προϊόντων, το σχέδιο του δέρματος αγελάδας δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει έντονο διακριτικό χαρακτήρα, καθόσον το στοιχείο αυτό υπαινίσσεται έντονα τα επίμαχα προϊόντα. Συγκεκριμένα, το εν λόγω σχέδιο παραπέμπει στην ιδέα μιας αγελάδας, ήτοι ενός ζώου που είναι γνωστό για το ότι παράγει γάλα, και αποτελεί όχι αρκούντως ευφάνταστο στοιχείο για τον προσδιορισμό του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων.

- 37 Συναφώς, πρέπει να απορριφθεί το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι, στις χώρες της Benelux, το στοιχείο αυτό του προγενεστέρου σήματος είναι διακριτικό, λόγω του γεγονότος ότι το σήμα αυτό είναι το μοναδικό, στις χώρες αυτές, που παρουσιάζει ένα ασπρόμαυρο δέρμα αγελάδας ως κυρίαρχο στοιχείο. Συγκεκριμένα, το γεγονός αυτό δεν μπορεί να μεταβάλει τη διαπίστωση της προηγούμενης σκέψης όσον αφορά τον περιορισμένο διακριτικό χαρακτήρα του σχεδίου του δέρματος αγελάδας. Περαιτέρω, στον βαθμό που με το επιχείρημα αυτό υποστηρίζεται ότι το σχέδιο του δέρματος αγελάδας του προγενεστέρου σήματος έχει έντονο διακριτικό χαρακτήρα λόγω της ενδεχόμενης φήμης του σήματος αυτού στις χώρες της Benelux, το Πρωτοδικείο τονίζει ότι η προσφεύγουσα δεν προέβαλε κανένα στοιχείο που να αποδεικνύει ότι το εν λόγω σήμα τυγχάνει μιας τέτοιας φήμης στο κοινό.
- 38 Πρέπει, επιπλέον, να απορριφθεί το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι κάθε αμφισβήτηση του διακριτικού χαρακτήρα του εν λόγω σχεδίου του δέρματος αγελάδας συνιστά παραβίαση της αρχής της ελευθέρως διαθέσεως του αντικειμένου της δίκης. Από τη μη αμφισβήτηση εκ μέρους της παρεμβαίνουσας του ισχυρισμού ότι το προγενέστερο σήμα αποτελεί το μοναδικό σήμα στις χώρες της Benelux που παρουσιάζει ως κυρίαρχο το σχέδιο αυτό δεν μπορεί να συναχθεί ότι η παρεμβαίνουσα δέχεται ότι το σημείο αυτό είναι ιδιαίτερα διακριτικό. Συγκεκριμένα, όπως αναφέρθηκε στην προηγούμενη σκέψη, το προβαλλόμενο από την προσφεύγουσα γεγονός ότι το προγενέστερο σήμα αποτελεί το μοναδικό σήμα στις χώρες της Benelux που παρουσιάζει ως κυρίαρχο στοιχείο το σχέδιο του δέρματος αγελάδας ουδόλως μπορεί, αυτό καθεαυτό, να προσδώσει ιδιαίτερα διακριτικό χαρακτήρα στο στοιχείο αυτό.
- 39 Ομοίως, δεν πρέπει να γίνει δεκτό το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι το σχέδιο του δέρματος αγελάδας που περιέχεται στο σήμα της είναι διακριτικό λόγω του ότι η αγορά των επίμαχων προϊόντων είναι πολύ ανταγωνιστική. Συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα δεν προβάλλει κανένα στοιχείο από το οποίο να μπορεί να θεωρηθεί ότι το γεγονός αυτό μπορεί, αυτό καθεαυτό, να προσδώσει ιδιαίτερα διακριτικό χαρακτήρα στην παράσταση του δέρματος αγελάδας που περιέχει το προγενέστερο σήμα.
- 40 Τέλος, στον βαθμό που η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι το σχέδιο του δέρματος αγελάδας του προγενεστέρου σήματος έχει διακριτικό χαρακτήρα λόγω του ότι το

σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση και το οποίο αποτελείται αποκλειστικά από το σχέδιο αυτό έγινε δεκτό προς καταχώριση από το Γραφείο, πρέπει να παρατηρηθεί ότι δεν αμφισβητείται ότι τα επίμαχα σήματα δεν στερούνται διακριτικού χαρακτήρα κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 και ότι μπορούν, συνεπώς, να καταχωριστούν. Εν προκειμένω, η ανάλυση του διακριτικού χαρακτήρα των επίμαχων σημείων δεν τοποθετείται στο πλαίσιο της εκτίμησης των απόλυτων λόγων απαραδέκτου, αλλά στο πλαίσιο της συνολικής εκτίμησης του κινδύνου συγχύσεως. Δεν πρέπει συνεπώς, όπως ορθώς τονίζει το Γραφείο, να καθοριστεί αν τα σχέδια του δέρματος αγελάδας στερούνται παντελώς διακριτικού χαρακτήρα, αλλά να εκτιμηθεί ο διακριτικός χαρακτήρας των σχεδίων αυτών σε σχέση με τα επίμαχα προϊόντα, προκειμένου να καθοριστεί αν υφίσταται όσον αφορά το ενδιαφερόμενο κοινό κίνδυνος συγχύσεως μεταξύ των επίδικων σημάτων, αν θεωρηθεί έκαστο από αυτά στο σύνολό του.

- 41 Όσον αφορά την οπτική σύγκριση των επίμαχων σημάτων, από αυτή προκύπτει ότι η συνολική εντύπωση που προκαλεί έκαστο των σημάτων διαφέρει σε μεγάλο βαθμό. Συγκεκριμένα, ενώ το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση αποτελείται μόνον από μια παράσταση που πρέπει να προσληφθεί, λαμβανομένων υπόψη των προσδιοριζομένων προϊόντων, ως δέρμα αγελάδας, το προγενέστερο σήμα αποτελείται, όπως παρατηρεί το Γραφείο, από πολλά εικονιστικά και λεκτικά στοιχεία διαφορετικά από την παράσταση του δέρματος αγελάδας, τα οποία μετέχουν σε μεγάλο βαθμό στη συνολική εντύπωση που προκαλεί το σημείο. Μεταξύ των στοιχείων αυτών, πρέπει ιδίως να τονιστεί η ύπαρξη της απλοποιημένης μορφής ενός χόρτου στο κάτω μέρος του κουτιού, η εικόνα ενός αγροκτήματος με ένα μικρό κόκκινο αχυρώνα κοντά στο επάνω μέρος του κουτιού, και το λεκτικό στοιχείο «inex». Όπως τόνισε το Γραφείο, το τελευταίο αυτό στοιχείο αποτελεί λέξη χωρίς πρόδηλη σημασία, στην οποία πρέπει να αναγνωριστεί διακριτικός χαρακτήρας κατά πολύ πιο έντονος απ' ό,τι στο σχέδιο του δέρματος αγελάδας. Δεδομένου ότι το λεκτικό στοιχείο «inex» μετέχει κατά τρόπο καθοριστικό στη συνολική εντύπωση που προκαλεί το προγενέστερο σήμα, δεν μπορεί, λόγω της παρουσίας του στοιχείου αυτού, να θεωρηθεί ότι το σχέδιο του δέρματος αγελάδας του προγενεστέρου σήματος μπορεί να κυριαρχήσει μόνο του στην εικόνα του σήματος αυτού που το κοινό διατηρεί στη μνήμη.

- 42 Περαιτέρω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το σχέδιο του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση ως σήμα είναι διαφορετικά σχεδιασμένο απ' ό,τι το σχέδιο του

δέρματος αγελάδας του προγενεστέρου σήματος. Συγκεκριμένα, από την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει ότι το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση δεν αποτελεί απολύτως σαφή παράσταση δέρματος αγελάδας, το δε τμήμα προσφυγών θεώρησε ότι η παράσταση αυτή θα προσληφθεί ως απεικονίζουσα ένα δέρμα αγελάδας λόγω των προϊόντων που προσδιορίζει.

- 43 Για τον ίδιο αυτό λόγο, πρέπει επίσης να απορριφθεί το επιχειρήμα της προσφεύγουσας ότι το Γραφείο υπέπεσε σε αντίφαση, αφενός, διαπιστώνοντας ότι το σημείο κατά του οποίου στράφηκε η ανακοπή είναι πανομοιότυπο με το κυρίαρχο στοιχείο του προγενεστέρου σήματος και, αφετέρου, θεωρώντας ότι τα επίδικα σήματα έχουν σημαντικές διαφορές. Αφενός, όπως παρατηρήθηκε στην προηγούμενη σκέψη, η προσβαλλόμενη απόφαση δεν διαπιστώνει ταυτότητα μεταξύ του σχεδίου του σήματος του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση και του προγενεστέρου σήματος. Αφετέρου, όπως τονίστηκε στη σκέψη 33 ανωτέρω, δεδομένου ότι η σύγκριση μεταξύ των σημάτων στηρίζεται στη συνολική εντύπωση που αυτά προκαλούν, λαμβανομένου υπόψη, ιδίως, του διακριτικού χαρακτήρα των στοιχείων τους σε σχέση με τα οικεία προϊόντα ή υπηρεσίες, δεν αρκεί, για να γίνει δεκτή η ομοιότητα, το γεγονός ότι ένα στοιχείο που επιβάλλεται στην οπτική εντύπωση ενός συνθέτου σημείου είναι πανομοιότυπο ή παρόμοιο με το μοναδικό στοιχείο ενός άλλου σημείου.
- 44 Επομένως, πρέπει να θεωρηθεί ότι το τμήμα προσφυγών δεν πλανήθηκε θεωρώντας ότι τα επίμαχα σήματα παρουσίαζαν σημαντικές οπτικές διαφορές.

— Επί της εννοιολογικής ομοιότητας

- 45 Επιβάλλεται η διαπίστωση, όπως τόνισε και το τμήμα προσφυγών, ότι υφίσταται μια εννοιολογική ομοιότητα μεταξύ των επίμαχων σημάτων, λόγω του γεγονότος ότι τα

σήματα αυτά υποδηλώνουν την ιδέα μιας αγελάδας που είναι γνωστή για την παραγωγή γάλακτος. Πρέπει ωστόσο να τονισθεί, όπως διαπίστωσε το Πρωτοδικείο στη σκέψη 36 ανωτέρω, ότι η ιδέα αυτή έχει, δεδομένων των επίμαχων προϊόντων, περιορισμένο διακριτικό χαρακτήρα. Όταν όμως το προγενέστερο σήμα δεν έχει ιδιαίτερη φήμη και συνίσταται σε εικόνα με λίγα φανταστικά στοιχεία, η απλή εννοιολογική ομοιότητα μεταξύ των σημάτων δεν αρκεί προς δημιουργία κινδύνου συγχύσεως (προπαρατεθείσα απόφαση SABEL, σκέψη 25).

- 46 Επομένως, ορθώς το τμήμα προσφυγών θεώρησε ότι η ύπαρξη εννοιολογικής ομοιότητας μεταξύ των επίδικων σημάτων δεν μπορούσε, εν προκειμένω, να οδηγήσει σε κίνδυνο συγχύσεως.

Συνολική εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως

- 47 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι, μολονότι το σχέδιο του δέρματος αγελάδας επιβάλλεται στην οπτική και εννοιολογική εντύπωση που προκαλεί το προγενέστερο σήμα, οι σημαντικές οπτικές διαφορές μεταξύ των επίδικων σημείων, αφενός, και ο περιορισμένος διακριτικός χαρακτήρας του σχεδίου του δέρματος αγελάδας εν προκειμένω, αφετέρου, δεν επιτρέπουν να συναχθεί η ύπαρξη κινδύνου συγχύσεως μεταξύ των επίδικων σημάτων.
- 48 Περαιτέρω, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το τμήμα προσφυγών δεν παρέλειψε να λάβει υπόψη την αλληλεξάρτηση μεταξύ των παραγόντων που πρέπει να συνεκτιμηθούν. Συγκεκριμένα, ούτε η παρουσία σημαντικών οπτικών διαφορών μεταξύ των επίμαχων σημάτων ούτε ο περιορισμένος διακριτικός χαρακτήρας του σχεδίου του δέρματος αγελάδας μπορούν να αντισταθμιστούν από την ταυτότητα των προϊόντων.

- 49 Επιπλέον, το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι το τμήμα προσφυγών θα έπρεπε να θεωρήσει ότι ο κίνδυνος συγχύσεως είναι αυξημένος συνεπεία του γεγονότος ότι τα επίμαχα προϊόντα απευθύνονται στο ευρύ κοινό πρέπει επίσης να απορριφθεί. Το γεγονός ότι οι καταναλωτές έχουν σχετικά χαμηλό βαθμό προσοχής δεν επιτρέπει, ελλείψει επαρκών ομοιοτήτων μεταξύ των επίμαχων σημάτων και λαμβανομένου υπόψη του περιορισμένου διακριτικού χαρακτήρα του σχεδίου του δέρματος αγελάδας όσον αφορά τα σχετικά προϊόντα, να συναχθεί η ύπαρξη κινδύνου συγχύσεως.
- 50 Επομένως, πρέπει να θεωρηθεί ότι το τμήμα προσφυγών δεν πλανήθηκε θεωρώντας ότι η συνολική εκτίμηση των επίμαχων σημείων δεν δημιουργούσε κίνδυνο συγχύσεως.
- 51 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 52 Σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα σύμφωνα με τα αιτήματα του Γραφείου και της παρεμβαίνουσας.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (δεύτερο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή.**
- 2) Καταδικάζει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.**

Pirrung

Meij

Pelikánová

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 13 Ιουνίου 2006.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

E. Coulon

J. Pirrung